

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev
 JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. do-
 polne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu
 mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto
 mesečno K 2.00, polletno K 10.—, četletno K 5.—,
 mesečno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30.—.
 Telefon številka 303.

Posamezna številka 6 vinarjev
 Uredništvo in upravnistvo je v Pranciškanski ulici 8.
 Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu.
 Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne
 vračajo. Za oglase se plača: peti vsta 15 v, osme-
 nice, poslana in zahvale vsta 30 v. Pri večkratnem
 oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znambo.
 Telefon številka 303.

Značilno stališče.

Ako človek popotuje po Štajerskem, ima priliko opazovati, da so tam po navadi najlepša poslopja v celih okrajih — šole. Nekaka radost obide človeka, ko gleda ona lepa pomorna poslopja, na katerih se svetli naslov: Narodna šola. Na najlepših krajih stoje te lepe štiri do šest razredne šole in vabijo k sebi mladino na pouk. Štajerska dežela je lahko pomorna na svoje šolstvo in naša slovenska Štajerska je lahko, kar se tega tiče zadovoljna. Kdor je količnik opazoval učiteljsko gibanje, mu ni moglo ostati skrito, da se giblje štajersko šolstvo mnogo svobodnejše, da stoji tudi gmotno na boljšem in tudi s Kranjskega so šli mnogi učiteljevat na Štajersko.

In vendar je to naše slovensko šolstvo bilo pod nemškim štajerskim deželnim šolskim svetom. Zato se je marsikdo čudil, ko je primerjal slovensko šolstvo na Kranjskem, ki je bilo delo slovenskega deželnega šolskega sveta, in slovensko šolstvo na Štajerskem. V naši prelepi Kranjski deželi smo slabše skrbeli za šolo in učitelje kakor v sosedni Štajerski, ko smo tam vendar upravnost privezani na nemški Gradec.

Naenkrat pa se je pojavila misel, da naj bi se štajerski deželni šolski svet delil v slovenski in nemški, da bi bilo slovensko ljudsko šolstvo na Štajerskem upravljano samostojno. Vprašanje je bilo zelo važno in se je mnogo o njem premišljalo. Lansko leto pa je štajersko učiteljsvo zavzelo svoje stališče proti delitvi deželnega šolskega sveta štajerskega in „Jutro“ je prineslo izjavo učiteljsva, ki je utemeljilo svoj korak. Marsikomu se stališče štajerskega učiteljsva zdelo čudno in marsikdo ni mogel razumeti, kako bi mogel biti pošten Slovenec proti delitvi deželnega šolskega sveta, ko vendar povsod hrepenimo po avtonomiji in je ravno za narodno šolstvo avtonomija velikega pomena. Tudi mi smo dobili nekoliko dopisov, ki so pojasnjevali stališče štajerskega učiteljsva kot napačno. Toda mi smo smatrali štajersko učiteljsvo kot edino kompetentno, da odločuje v tem vprašanju, njegovo mnenje je merodajno za nas. Stališče štajerskega učiteljsva pa je naravnost značilno za naše razmere in slovenski klerikalizem se ni dobil bolj zaslužene zasnove, kakor jo je dobil z izjavo štajerskega učiteljsva, ki se je postavilo proti delitvi deželnega šolskega sveta štajerskega, da reši sebe in štajersko slovensko šolstvo pred klerikalci. Ako pomislimo, da smo poldrugmilijonski narod, ki le z največjim trdom brani svojo zemljo pred potujčenjem, potem se nam zdijo skoraj neverjetno, da so v tem narodu razmere take, da mora slovenski učitelj, ako hoče rešiti pred uničenjem sebe in šolo, voliti rajše nemški, nego slovenski deželni šolski svet. To je ono značilno stališče, ki označuje naše razmere v najlepši luči.

Sobotni „Slovenec“ piše, da so zaradi tega, ker je „Slov. Narod“ zavzel za učiteljsvom isto stališče naprednjaki z narodnostjo „na koncu“. Toda „Slovenec“ se moti. Vkljub boljšim stanovskim razmeram in vkljub boljšemu šolskemu sistemu ima gotovo štajersko učiteljsvo svoje težave in neprijetnosti in tudi pritožb čez nemške in nemškutarske nadzornike in vodje bi se ne manjkalo. Vendar vse krivice, ki se gode štajerskemu slovenskemu učiteljsvu pod nemškim in nemškutarskim pritiskom se ne dajo primerjati s kričnimi slučajmi klerikalnega nasilja, ki smo jih doživeli zadnje čase na Kranjskem. In ti so bili odločilni za značilno stališče štajerskega učiteljsva. Enkrat za vselej bo stalo v zgodovini slovenstva, da je klerikalizem tako divjal proti učiteljsvu, da se je učiteljsvo čutilo bolj varno pod nemškim deželnim šolskim svetom. Ako bi se delil štajerski deželni šolski svet, bi klerikalci odločevali v slovenskem deželnem štajerskem šolskem svetu in za slovensko šolstvo in učiteljsvo bi se začela ona žalostna doba, ki smo jo doživeli na Kranjskem. Klerikalci so že po naravi sovražniki šole in naši klerikalci so se izkazali v tem naravnost mojstre. Za o se jih štajersko učiteljsvo boji, in to opravičeno, ker bi pod njihovo vlado trpelo učiteljsvo in šolstvo. Res je sedaj nemškutarsvo rak-rana našega slovenskega štajerskega šolstva in učiteljsva — toda potem bi prišel klerikalizem, ki bi uničil neke gmotne ugodnosti, ampak tudi osebno svobodo učiteljsva. Ljubezen do svojega stanu in do šole je vodila štajersko učiteljsvo, da se je izreklo proti slovenskemu klerikalnemu šolskemu svetu. Znižale bi se učiteljsvu plače, vzela bi se osebna svoboda, na višja mesta bi lezel klerikalec, začel bi se boj proti učiteljsvu, denunciranje, preganjanje bi sledilo. Vse boljše moči bi čutile „slovensko“ vlado. Šolstvu bi se kratile pravice in pridobila bi zopet cerkev in farovži, kakor je to na Kranjskem. Zato se na Štajerskem branijo klerikalci.

Klerikalcem seveda to ni po volji in hočejo pod svojo slovensko krinko motiti javnost, češ da hočejo imeti delitev dež. šolskega sveta — iz narodnih ozir. Klerikalno narodnost pa najlepše pojasnjujejo dogodki in slučaj, ki so se dogodili zadnja leta na Kranjskem, stanje kranjskega šolstva in nasilje proti učiteljsvu je vsem v svari in zglede; najbolj značilno pa je zanje stališče štajerskega učiteljsva, ki se je moralo postaviti proti delitvi dež. šol. sveta, da reši šolstvo pred uničujočim kranjskim klerikalizmom.

Iz slovenskih krajev.

Iz Mojstrane. V petek dne 8. septembra t. l. na praznik pridele tu v hotelu „Triglav“ goriški igralci „Variete“ — predstavo. Cisti dobiček gre za slovensko šolo v Krmini. Gotovo ni vsem cenjenim bralcem znano, da se

nahaja ob italijanski meji slovenska šola, katero pa dolete razne neprilike in šikaniranja od naših nasprotnikov Italijanov. Dobe se a rodoljubna srca, ki ne dopuste, da bi padla ta postojanka. Med branitelji hočejo pa tudi biti goriški igralci, ter radi tega prirede predstavo v korist obmejnej šoli. Na vzporedu so razne zanimive točke kakor kupleti, burke in med drugim bodo videli udeleženci novo modo „Jutte culotte“, katera bode prav gotovo vzbudila mnogo smeha. Tudi imena igralcev, kakor gospod Šalko Škrabar, gosp. Škrabarjeva, katera pride iz gledališke šole iz Dunaja, ter znan goriški komik Rado Turak in razni drugi igralci in tudi član tržaškega gledališča gosp. K., jamčijo da bodo imeli udeleženci poseben užitek. Upamo da nihče ne zamudi te prilike, ter ob enem napravi svojo narodno dolžnost, da položi obulus domovini na altar.

Iz Dobropolj. Vsi svetniki dobropoljski. — V. — Hvaljen bodi in pozdravljen predragi prijatelj, ki si na petem mestu v svetniškem muzeju dobropoljskem, Morda si se čudil, da sem te zapostavljal. Oprosti mi in ne zameri, ker gotovo nisem storil tega iz hudobnega namena! Po mojih mislih je namreč boljše, da je človek tako nekako v sredi svojih prijateljev, še prijetnejši pa takole sredi svojih prijateljev. Ta mož št. pet v mojem svetniškem registru je res svetniškega poklica, zato pa tudi zasluži, da se tudi pri njem nekoliko pomudimo, ter mu pokažemo, kakšen je in kako se peha za „sveto vero“ — umazano politiko. Preobilo črnila bi morali porabiti, veliko peres polomiti in mnogo časa zamuditi, da bi napisali vse vrline, ki jih je imel početnik duhovniškega stanu, Jezus Krist, katerega hoče jo imeti duhovniki za svojega mojstra in biti njegovi nasledniki. Med Kristove naslednike in namestnike se štuli tudi naš pretni svetnik št. pet. Toda prijatelj, beži in ne izgovarjaj svetega in čiste imena velikega socialista Krista. Pojdi ter si zakrij obraz! Kajti nisi vreden, da se imenuješ njegovim naslednikom, ker njegova beseda je bila sveta in velika, tvoja je pa le zlobna in malenkostna. Njegova dejanja so bila velika in ocijalna, tvoja pa nična in klerikalna. Pojdi k spovedi, kakor te uči tvoja vera, očisti se svojih grehov, in lepe in velike bodo tvoje besede! Daj mir našim ljudem vsaj ob delavnikih ter jih ne prepeljavaj in ne vlači po raznih cerkvah. Reci jim in pouči jih raje, naj molijo doma in prosijo boga dežja, če ga že hočejo. Če si morda vnet za ljudsko prosveto pa nasvetuj režiserju čukarskega teatra pod tujo streho, naj vendar ne mori in ne poneumnjuje Dobropolčanov s predstavami bedastih iger ala „Sv. Neža“. S takimi igrami postane ljudstvo še bolj neumno, kakor je že. Ne naprtuj že itak revnim in z davki ter občinskimi dokladi preobloženim kmetom še večjih in težjih izdatkov! Gorje narodnim zapeljivcem in lahko-mišljenim politikonom! Da, stokrat

gorje! Ljudstvo, ki plačuje svojemu duhovniku za deževne maše je neznanško še neumno in zaostalo. Ali še desetkrat slabši je oni, ki sprejema ta denar! Umazanost je to in nesramna zloraba ljudske zabitosti. Da bi ljudstvo vedelo, da je tvoja dolžnost prositi boga svojega za dež, pa bi se smejalo tvoji denarni zahtevi. Ali kje je še dobropoljski kakor žefran dragi vodovod?

Tudi Marijine kongregacije moškega in ženskega spola so stvari, katere se morajo vzdrževati z denarjem — seveda ne s svetniškim in duhovskim — ampak s kmečkim denarjem. Nehaj torej slepiti in zapeljivati naše vrle Dobropoljčane v verski fanatizem ter si zmisli kak drug pikanten šport — seveda zase, na lastne stroške in pa brez Marijinih devic!

Slovensko deželno gledališče.

Letošnja sezona obeta biti jako lepa, kajti osobe je res izbrano — tako v drami kakor v operi in opereti — in repertoar je prav lep. Obljublja se nam sledeča dela:

A. Dramski repertoar.

a) Slovanske novitete:
 Gorkij Maksim: „Malomešanje“. Drama. — Hilbert Jaroslav: „Krivica“. Drama. — Ljubinko: „Sojenice“. Pravljica s petjem. — Nušič Branislav: „Pot okolisveta“. Velika opremljena igra. — Petrovič Petar: „Solza“. Slike z vasi. — Špicar Jakob: „Kralj Matjaž“. Izvirna narodna pravljica. — Tolstoj-Bataille: „Ana Karenina“. Drama.

b) Tuje novitete:

Bahr Herman: „Koncert“. Veseloigra. — Bahr Herman: „Otroci“. Komedia. — Christmas Walter: „Milijonarček“. Komedia. — Echegaray José: „Blaznik ali svetnik“. Drama. — Engel-Horst: „Brhki Rudi“. Burka. — Giacosa Gerolamo: „Tužna ljubav“. Drama. — Grillparzer Fran: „Sappho“. Žaloigra. — Halbe Maks: „Reka“. Drama. — Hayermans Herman: „Nada“. Drama. — Hoffer Moneton: „Mala gospodična“. Komedia. — Horst Julius: „Nebesna na zemlji“. Burka. — Hugo Victor: „Ruy Blas“. Drama. — Ibsen Henrik: „Zveza mladine“. Veseloigra. — Jacoby & Lippschitz: „Dve duši v enem telesu“. Burka. — Lavedan Henry: „Sire“. Igrkaz. — Molnar Franc: „Vrag“. Igra. — Nestroy J.: „Talisman“. Burka s petjem. — Picard André: „Osa“. Komedia. — Pinero A. W.: „Red v hiši“. Komedia. — Portoriche: „Razposajenka“. Veseloigra. — Rostand Edmond: „Cyrano

de Bergerac“. Drama. — Schöner Karl: „Zemlja“. Komedia življenja. — Shakespeare William: „Vesele žene windzorske“. Veseloigra. — Sophokles: „Antigona“. — Strauss Rudolf: „Zlata skleda“. Komedia. — Thoma Ludwig: „Morala“. Komedia. — Wilde Oscar: „Pahljača gospe Windermere“. Komedia. — Ponovi se še nekaj izvirnih in tujih del.

B. Operni repertoar.

a) Novitete:

Čajkovskij Peter: „Jolanta“. — Goldmark Karel: „Domači cvrček“. — Götz Herman: „Kako se krote žene“. — Lortzing G. A.: „Orožar“. — Mesager André: „Fortunio“. — Wolf-Ferri: „Suzanina tajnost“.

b) Reprize:

Kienzl Wiljem: „Evangeljnik“. — Smetana Bedřich: „Prodana nevesta“. — Verdi Giuseppe: „Rigoletto“. — Wagner Richard: „Zakleti Holanec“.

C. Operetni repertoar.

a) Novitete:

Gilbert Jean: „Sramežljiva Suzana“. — Heuberger Richard: „Operniples“. — Nelson Rudolf: „Miš Dudi-dudi“. — Suppe Franc: „Boccaccio“. — Weiss Karel: „Revizor“.

b) Reprize:

Parma Viktor: „Amaconke“. — Strauss Ivan: „Ciganski baron“. Upamo, da bo naše občinstvo znalo upoštevati skrb in trud in dobre namene ravateljstva in bo z obiskom gledališča pripomoglo do lepega razcvita našemu prvemu in največjemu gledališkemu odru. Na ta način bodo sama ob sebi morala prenehati zabavljanja tistih ljudi, ki principijelno samo zabavljajo in principijelno sploh ne hodijo v gledališče — kajti ravno gledališče obiskujoče občinstvo bo njih besedovanja pripeljalo — ad absurdum.

Nogometna tekma.

Včerajšnja nogometna tekma med ljubljanskim in zagrebškim moštvom se je končala z rezultatom

3:2

za zagrebško moštvo. Zagrebško moštvo „Concordia“ je torej zmagalo, toda ta pičla zmaga je častna za naše mlado ljubljansko moštvo, in daje nam najlepše nade za bodočnost. Ljubljansko moštvo „Hermes“ je nastopilo okrepčano s štirimi člani goriškega moštva, ki razpolaga z nekaterimi prvostolnimi močmi. Zagrebško moštvo je sicer srednješolsko, kakor naše, vendar je nastopilo s člani, ki niso srednješolci, s par tehnikami in tudi par Nemcev je bilo med njimi. Zato ne moremo go-

Kmetska posoišnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Nekaj minut nato se je Aretino vrnil, rekoč:
 — Pojdi z mano.
 Bembo je vztrepetal po vsem telesu. Prešinilo ga je trenutno obotavljanje. Nato ga je z gesto tragične odločnosti odšel za Aretinom. Ta ga je vodil po več dvorah, kjer je bilo povsod tema kakor v kozjem rogu.
 Nazadnje je obstal pred nekimi vrati in dejal:
 — Tukaj je!

VII.

Kurtizanska hči.

V začetku zadnjega prizora, ki smo ga pravkar opisali, je bralec videl, da je Aretino na prošnjo, ali bolje rečeno, na povabilje Bembovo odpravil svojega slugo s tem, da ga je poslal na daljno pot.
 Bembo je zahteval, da naj tega slugo — edinega, ki ga je videl stopiti v palačo — do jutri jutraj zapre. A tudi daljnje naročilo je odgovarjalo namenu, ki ga je imel pred očmi.
 Ta sluga je pred Aretinovimi očmi sedel v gondolo, in pesnik se je vrnil pomirjen v svojo palačo.
 Gondola se je oddaljila.
 Toda petsto korakov od palače jo je dal sluga ustaviti in je skočil na kopno. Napotil se je naglo proti Olivolskemu otoku in se pri tem široko izognil Aretinove palače.
 Kmalu je dospel na otok in stopil v Dandolovo hišo, brez obotavljanja, kakor da je bil že večkrat tu.
 Očividno je bil znan v tej hiši, kajti stari Filipo ga je prijateljsko pozdravil:
 — Dober dan, Žanetto.
 In zares, ta sluga ni bil nihče drugi kakor mladi mornar, ki ga je Skalabrino srečal nekega dne v Mestre.

Skalabrino mu je nasvetoval, da naj stopi v službo Rolanda Kandiana.

Zdi se, da je Žanetto prišel do zaključka, da bi bilo prav ugodno, prestopiti iz službe Bartola Enookega in Sandriga v Rolandovo; kajti sprejel je ponudbo.

Roland ga je spravil nato k Aretinu, deloma, da nadzoruje pesnika, deloma zato, da bi bil zmerom pravočasno poučen o vsem, kar se godi v njegovi palači.

— Ali je mojster tu? je vprašal Žanetto, stopivši v hišo na Olivolskem otoku.

— Ne, Sinoči je bil tu.

— Ali se vrne?

— Morda pride nocoj.

— Potem ga počakam.

Žanetto je res počakal in ostal v hiši ves dan.

Ko smo to povedali, vrnilmo se h kardinalu Bembo, ki smo ga pustili pred vrati sobe, v kateri je bivala Bianka.

— Tukaj je! je dejal Aretino.

Bembo je vstopil in zagledal Bianco sedečo pri mizi.

Zapazivša ga, se je vzravnila kakor sveča in se po instinktivnem nagibu postavila za mizo, ki jo je spravila na ta način med sebe in med kardinala.

Ta si je s prvim pogledom ogledal sobo.

Opremljena je bila površno, kajti Aretino si ni rad nagljal stroškov, razen kadar so služili za zunanji, reprezentativni blesk.

Potraten je vseh vidnih delih svoje palače, je postajal be-raški, kadar je šlo za intimne prostore.

Soba je vsebovala kot dino pohištvo precej tesno posteljo, majhno mizo in dva stola.

Sicer pa je treba dodati, da je bilo vse to jako udobno.

Vratom nasproti je bilo okno z dolgimi zastori.

Bembo je zaklenil vrata, vtaknil ključ v žep svojega jopiča in stopil k oknu, kakor da niti še ni zagledal Bianke. Odprl je okno in se sklonil ven.

Okno se ni odprlo na pročelju, to je, proti kanalu.

Gledalo je v stransko uličico.

Bembo je videl, da je ta ulica zapuščena in temna.

Okno je bilo v prvem nadstropju, to je, kakih dvajset čev.

Ijev nad cestnim tlakom.

Ko si je ogledal vse to dobro, se je Bembo zopet obrnil proti Bianki in videl, da je še zmerom oborožena s svojim bodalcem.

Nasmehnil se je z mračnim usmevom.

Imel je trden namen, da se zdaj ne da več oplašiti z rano na roki.

Deklica je odgovorila Bembovemu usmevu s tako ravnim in trdnim pogledom, da se je zdel kakor plamenec odsev poguma. Močna kakor vojnika iz starodavnosti, je čakala sovražnika, polna divje mirnosti, ki jo daje človeku sklajni obup.

Dan, ki se je bil pravkar spustil k zatonu, je bil zanjo še precej miren.

Takrat, ko jo je Perina potegnila s seboj, se je Bianka, na koncu svojih sil, jedva zavedajoča se reči, ki so se godile okrog nje, strta po ogromnem naporu svoje borbe v gozdu, dala odvesti brez odpora. Če bi bil Bembo v tistem trenutku poizkusil nov napad, bi se mu bil posrečil.

Dospelša v Perininu sobo, je izgubila zavest.

Bodalec, ki ga je držala v roki, pravcat dragulj, rezilo, skovano od slovitega mečarja Ferrere v Milanu, je padlo na tla.

Perina je videla to orožje.

Pobrala ga je in ga zamišljeno ogledovala; nato se je njen pogled zopet ustavil na Bianki. Zmajala je z glavo in zamrmrala:

— Revica uboga!

Zapadla je bila, kaj se godi!

Ko se je njenemu trudu posrečilo, spraviti Bianco zopet k zavesti, so se deklidine oči začele nemirno ozirati kroginkrog, kakor da iščejo nečesa. In v teh očeh je bila tolika bolečina, da se je Perina ustrašila še bolj kakor prej, ko se je Bianka onesvestila.

— Tu je tisto, česar iščete, je dejala in ji pomolela bodalec.

Bianka je segla željno po njem.

Nato si je pomirjena ogledala svojo novo tovarišico in se ji nasmehnila.

(Dall.)

voriti prav niti o „Hermesu“ niti o „Concordiji“, ampak o zagrebškem hrvaškem in ljubljanskem slovenskem moštvu.

Tekma

je vzbujala v Ljubljani precej zanimanja, vendar je F. S. K. Ilirija precej riskirala, ko je prevzela režijo te prve večje tekme, kajti domače moštvo mora plačati nasprotnemu moštvu potne stroške in ga primerno pogostiti, tako da tekma stane precej denarja. F. S. K. Ilirija je računala na naklonjenost ljubljanskih prijateljev športa — in se ni varala. Takoj po četrti uri so se napolnili prostori okoli igrišča. Ker prostor ni ograjen, se je mogla tekma s ceste videti tudi „zastonj“. Mnogo občinstva je računalo na to in je gledalo s ceste. To moramo grajati. Vstopnina 20 vinarjev je tako majhna, da jo lahko vsak plača, saj se s tem podpira le slovenski šport. Vkljub temu pa moramo pohvalno omeniti, da je občinstvo zasedlo nad polovico sedeev in da je število gledalcev na igrišču bilo do 2000, kar je znamenje, da se ljubljanci že živo zanimajo za football.

Lep jesenski dan je izvalil mnogo ljudi na razne izlete, poleg tega se je vršilo nekoliko veselice, tako da se more smatrati udeležba kot zelo obilna. Med gledalci so bili zastopani vsi sloji.

Igra

se je začela točno ob 1/5. Ljubljansko moštvo je naslopilo v barvah „Hermesa“ rdeče-bela obleka z zvezdo, hrvaško moštvo v temno-rdečih barvah. Že pred igro smo iz posameznih sunkov sodili, da se nahajajo med zagrebškim moštvom izredne moči. V splošnem se je sodilo, da bo ljubljansko moštvo premagano, Hrvatje sami so obetali 8:0 ali vsaj 5 goolov razlike. Mi smo sodili ugodneje; vendar nismo upali na zmago, ker se je o zagrebškem moštvu slišalo mnogo hvale in velja menda za najboljšo moštvo v Zagrebu. Hrvatje so si bili zmage precej svesti in so to tudi jasno pokazali takoj s prvim nastopom. Naravno je, da je imelo ljubljansko moštvo pri takih razmerah nekoliko treme.

Razvoj igre.

Igra je bila vseskozi zanimiva, najlepša, kar smo jih doslej videli v Ljubljani. Domače moštvo je imelo v prvi polovici svoja vrata proti solncu; to je bilo neugodno, vendar je moštvo takoj šlo z odločnostjo v boj. Že so začeli Hrvatje pritiskati, toda kmalu so se pokazali naši pred nasprotnimi vrati — in padel je prvi goal. Ta uspeh je bil nepričakovan in je vzbudil živahno ploskanje med občinstvom, moštvo pa je dal poguma. Hrvatje so na to dosegli kot, toda naši so ga odbili in so po nekaj minutah dosegli drugi goal. Viharno navdušenje in ploskanje je pozdravilo ta uspeh domačega moštva. Hrvatsko moštvo je v tem videlo, da zmaga vendar ne bo lahka in je šlo bolj resno na delo. Pa tudi domači so hoteli vztrajati. Na obeh straneh se je videla previdna kombinacija, Hrvatje so začeli oblegati. Domači goalman je pokazal nekaj krasnih trenutkov in je odbil vse, kar je prišlo blizu. Končno se je vendar posrečilo Hrvatom dati prvi goal.

Polovica 2 : 1

za ljubljansko moštvo je dala upati na zmago. Moštvo se je okrepčalo in je šlo z verno na boj. Hrvatje so dosegli nekaj kotov, ki pa so ostali brez uspeha. Počasi so začeli naši ponehivati, videlo se je, da je pač zagrebško moštvo bolj vztrajno. Igra se je gibala večinoma v naši polovici. Obramba „Hermesa“ je vestno vršila svojo dolžnost. Iz mnogih sunkov se je eden odbil od zgornje late in — Hrvatje

so izravnali 2:2. Mislili smo, da bo ostalo pri tem. Večina hrvaških sunkov je šla čez ali mimo. Vse „roke“ je diktiral sodnik našim desetmetrovko. Ljubljanski goalman jo je ujel, kar je vzbudilo veliko navdušenje. Igra je šla že h koncu in naši so napravili še par napadov, ko se je posrečilo hrvaškemu moštvu, da je dalo tretji odločilni goal. Kmalu na to je sodnik odpiskal konec. Navdušeno občinstvo je priredilo igralcem burne ovacije, napolnilo je igrišče in jih živahno aklamiralo. Sploh je občinstvo cel čas kazalo veliko zanimanje in je ploskalo vsem tuintam res nenavadnim sunkom, ki smo jih včeraj videli.

Moštva.

Pohvaliti moramo obe moštvi. Med Hrvatji sta se odlikovali obe krili in srednji napadalec. V splošnem ima „Concordia“ med seboj prvovrstne igralce. Ima tudi izbornega goalmana. Omeniti pa moramo, da z goalmanovim obnašanjem nismo bili zadovoljni in tudi občinstvo je bilo disgustirano. Sicer si goalman lahko dovoli razne robinsonade, ampak nesmiselni dovtipi, ki si jih je dovolil v Ljubljani zagrebški goalman bi lahko izostali. Niso le nespametni, ampak proti vsakemu pravilu dostojnega vedenja. Gotovo ne dela najboljšega utisa, ako goalman leži pred vrati; to je neumestno bagateliranje. Dolžnost Concordije je, da poskrbi za to, da tak goalman ne bo kazil ugleda. Mi ga ne maramo v Ljubljani več videti, dokler se ne nauči lepših manir. Tudi nemški vzkliki bi pri hrvaškem moštvu lahko izostali. Domače moštvo je vestno izpolnilo svojo dolžnost. Naši strelci so bili sigurnejši od nasprotnih. Pred vsem je pohvaliti goalmana, ki je baje prvič nastopil v tej vlogi, in celo obrambo, ki ima prvo zaslugu v tem, da je bil končni rezultat tako ugoden. Razbila je vse sovražne napade. Naša krila so imela včeraj tako močne nasprotnike, da so jim bili le iztežka kos. Sodnik dr. Berce je vodil igro v najlepšem redu.

Končni rezultat

včerajšnje tekme je torej zelo ugoden in je zadovoljil občinstvo, igralce in nas. Ta častni izid bo dal našemu moštvu novega navdušenja, obila udeležba pa bo dala tudi F. S. K. Iliriji poguma, da bo priredila novo tekmo. — Zvečer je bil sestanek pri „Novem Svetu“, ki je bil zelo mnogoštevilno obiskan.

„Domovina“

posreduje pri oddaji primernih stanovanj za dijake. Zato prosimo vse one stranke, ki imajo oddati dijaška stanovanja, da javijo to čim preje odboru društva; ravnotako se lahko obračajo starši dijakov do društva, ki bo de njihovim željam radevolje ustreglo. — Pojasnila daje gospod profesor Anton Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3/I.

DNEVNE VESTI.

Narodno-radikalni abiturientski sestanek v Postojni. Brez hrupa in brez agitacije so se zbrali v Postojni narodno-radikalni abiturienti, da si zadnjič sežejo v roke in si povejo svoje cilje. Sestanek je otvoril abiturient Lah, ki je začetkom svojega govora omenjal namen sestanka. Pri volitvah so bili izvoljeni za predsednika abiturient Prelovc, za podpredsednika abiturient Jenko in za zapisničarja abiturient Lapajne. V imenu „Prosvete“ in „Adrije“ pozdravi sestanek jurist Železnikar, v imenu starejšin dr. Gregor Žerjav. Kot prvi predava za tem

abiturient Lipah o gimnazijskih letih. V referatu poda vso mizernost dose-danjih šolskih razmer in pozivlja tovariše, da iščejo od pomoči v samona-obrazbi. V debati se je sestavil natančen načrt za samonaobrazbo in ob-enem tudi sklenilo pozvati srednje-šolce, da z neudeležbo onemogočijo nadaljnje strelne vaje. Sledil je temu referat abiturienta Laha o razmerju dijaka do narodnosti. Obrazložil je vse dolžnosti, ki jih ima dijak do na-rodnosti. V debati so se vse te dol-žnosti natančneje obrazložile in se je določilo tudi prvo delo, ki ga di-jaštvo lahko izvede pri obrambnem muzeju. Vse udeležbe dr. Žerjav je bila debata zelo vsebinska. Drugi dan, 2. septembra je referiral kot prvi abi-turient Prelovc in sicer o temi: Teh-nik kot bodoči inženier. Predavanje je bilo nadvse krasno in polno lepih misli. Obrazložil je vse dolžnosti in-ženerja in je natančno določil vso pre-dpripravo za ta stan, ki jo mora izvr-šiti tehnik, če hoče biti dober inženier. Končno je predaval še abiturient Jeraj. Predmet njegovega razmotrivanja je bilo gmočno stanje slovenskega dijaka in njegova od pomoči. Nato so si ogledali abiturienti svetovnoznano Postojn-sko jamo. Zvečer je bilo zaključno zborovanje, kjer so se sprejele resolucije za samoizobrazbo, proti strelnim vajam, za narodno-obrambno delo in sicer ena, ki priporoča študij nara-dnega dela in druga, ki priporoča na-biranje denarnih prispevkov za C. M. D., ker se s tem goji narodna poštvo-valnost. Sestanek so brzojavno pozdra-vili narodno radikalni akademiki, zbrani na narodno-obrambni anketi v Celju in slovenjebistriški odsek „Prosvete“. — Tako je izvršil letošnji abiturientski sestanek, nezaten po svoji zunanosti, a pomembnejši po svoji vsebini.

Neutešljiva jeza. V zadnjem času se je v slovenskih naprednih časo-pisih zelo mnogo govorilo o vpraš-anju delitve štajerskega deželnega šolskega sveta. Na to idejo so prišli štajerski klerikalni deželni poslanci. Ideja je sama na sebi zelo lepa in bi imela za Slovence na Sp. Štajerskem dalekosežne posledice. Prenehalo bi zlasti importiranje nemških učitel-jev in učiteljic na slovenske šole in na ta način obvarovalo mnogo slo-venških otrok potujčevanja. Toda se-daj pa nastane v prvi vrsti vprašanje, ali je sedaj ugoden čas za delitev štajerskega deželnega šolskega sveta. V prvi vrsti so pri tem zainteresirani štajerski učitelji. Toda slovenski jav-nosti je znano, da so se ravno spod-nještajerski učitelji takoj ko se je sprožila ideja o delitvi deželnega šolskega sveta, skoro enoglasno iz-javili proti delitvi in to iz popolnoma enostavnih razlogov, ker zato sedaj še ni ugoden čas. Klerikalci imajo pri svoji gonji za delitev štajerskega de-želnega šolskega sveta same pusto-lovske in koristolovske namene. S tem svojim namenom hočejo dobiti samo v roke štajerske napredne učitelje, ka-tere bi potem terorizirali, kakor sedaj terorizirajo kranjske učitelje. Pri ime-novanju učiteljev bi se v prvi vrsti ozirali na svoje somišljenike, proteži-rali bi celo raje nemške učitelje, samo da bi trobili v klerikalni rog. Spod-nještajerski učitelji vedo dobro, kaj jih čaka, če bi se v resnici izvršila delitev štajerskega deželnega šolskega šolskega sveta in zato so tudi pravočasno dvignili svoj glas. Klerikalci so radi tega popolnoma iz sebe. V svoji neutešljivi jezi bljujejo smrdljivo žve-plo na štajerske učitelje in jim očitajo narodno izdajstvo. Seveda na „Slo-venec“ čenčarije nihče ničesar ne da. Dejstva namreč kažejo, da so ravo učitelji najboljši branitelji Sloven-stva na Štajerskem, kar bi jim pa bilo v slučaju, če bi prišli v deželnem

šolskem svetu klerikalci na Krmilo, nemogoče.

Z vstopom S. L. S. v kranjsbi deželni odbor in deželni šolski svet se je kranjsko šolstvo, kakor za-trjuje „Slovenec“ v kratkem času je-zikovno in pedagoško povzdignilo. Po šolah baje podučujejo sami strokovnjaki in celo vseučiliško vprašanje je po zaslugi klerikalcev stopilo v ospredje. Seveda „Slovenec“ s takimi čvekarijami in samohvalami lahko far-ba kogar hoče, vprašanje je le, če mu bo kdo verjel. Dejstva kažejo, da se število učiteljskega naraščaja, odkar imajo klerikalci v rokah kranjski de-želni šolski svet, neprestano manjša, to bodo priznali tudi klerikalci. Radi bi pa posebno pokazali one stro-kovnjake na ljudskih šolah, katere so nastavlili klerikalci. Morebiti smatra za strokovnjake razne Dermastije, Pod-lesnike in Zeleznikarje, katerim je morala celo vlada zabraniti nadaljno podučevanje, ker nimajo potrebnih kvalifikacij. Kar se tiče vseučilišča, je pa že tako znana stvar. Kako razume-jo forsiranje vprašanja slov. vseučili-šča so najbolj pokazali s tem, da so ukradli še onih 700.000 K, ki so bili obrestovano naloženi za slovensko vseučilišče. Šole postajajo navadne politične beznice, učitelji pa sužnji raznih kaplanov in fajmoštrov. Znanost se mora klanjati veri, ljudstvo vzgajati k sovraštvu do političnih nasprotni-kov. In na te uspehe hočejo biti še klerikalci ponosni.

Sokol v St. Vidu nad Ljubljano priredi 12. t. m. pri Slepem Janezu vrtno veselico spojeno z javno telovadbo. Odbor apelira na p. n. občinstvo naj ne zamudi ugodne prilike in naj vsakdo pohiti ta dan v prijazni St. Vid. Na zdar!

Telovadno društvo „Sokol“ v Logatcu priredi v nedeljo 10. septem-bra na vrtu hotela „Kramar“ v Dol. Logatcu veliko ljudsko veselico z jav-no telovadbo. Ker so predpriprave in splošna oskrba v večjih rokah neu-mornih bratov in bodo baje nastopile vrle telovadke iz Postojne, je upati na veliko udeležbo, osobito ker bodo za-stopnata tudi sosedna bratska društva. Pod vodstvom g. kapelnika Mazija bo sodelovala priznana „Mestna godba“ postojnska, tako da bo de preskrbljeno za vsestransko zabavo. Torej v ne-deljo 10. septembra vse v napredni zavedni Logatec!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Tržič in okolico. Odpo-slanci in drugi, ki pridejo v Tržič na veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda dne 10. septembra 1911 in žele imeti kosilo, naj naznani to po-družnici v Tržiču do 8. septembra 1911. Kdor ne naznani, da hoče imeti ko-silo, si bo moral to sam preskrbeti.

Famozni Jeglič na Cojzovi ce-sti — špekulira. „Es ist ein Kerl der spekuliert.“ — bi rekel Heine, če bi ga poznal, tega klerikalnega pedagoga z deške šole na Cojzovem grabnu. Kakor znano, imajo trije višji razredi te deške šole značaj meščanske šole, in ker ima Jeglič iz ene stroke teh šol meščanski izpit, bodo klerikalci po njegovi inicijativi in na-črtu — skušali izvesti načrt, sestav-ljen svojedobno že od bivšega na-prednega občinskega sveta, za usta-novitev meščanske šole, na katero bi potem ta možakar prišel kot ravnatelj, s čemur bi dosegel najvišjo karijero, ki je za ljudskošolskega učitelja mo-

goča. Na vadnico ta človek ne bo pri-šel, za to je preneumen in nesposo-ben, torej — meščanska šola.

Deželna cesta Logatec-Žiri in kranjski deželni odbor. V logaškem cestnem okraju podaljšujejo že — 20 let eno okrajno cesto. Pred 20. leti so jo namreč zgradili od Dolenjega Logatca do Rovi (ozir. do meje žirov-ske ob Sori), tam pa je obstala. — Vkljub ogromnemu lesnemu prometu se ni deželni odbor pobrigal za do-vršitev. Zdej bi radi cesto podeželi-li, ali klerikalni deželni odbor kranjski spet ne ve kako bi delal, da bi bilo le hudobnim klerikalcem prav. Torej: pristranko bi rad delal, zlasti seveda famozni dr. Lampe. Kmet pa jamra in zabavlja, da ne more lesa izvažati, ker nima ceste izpeljane! Tako se dela za interese kmetških davkoplačevalcev. Ljudje pri deželnem odboru se brigajo pač l. v mesecu pri deželni blagajni za stotake, za zgradbo cest in drugih kmetških po-treb pa nimajo ne skrbi, ne teoretič-nega pojma, pa hočejo — deželo go-spodariti. To je ravno tako, kot bi škof Jeglič par gumpcev postavil za gospodarje na Goričanah in Gornjem gradu!

Le čakaj, ti dobro verno ljud-stvo! Drugo leto mora dežela zvišati doklade, da pokrije deficit in dobi vire za nove izdatke, ki so v proračunu za l. 1911. Klerikalni poslanci v deželnem zboru so že zdej v škripcih, kako bi kmetom nasuli peska v oči, da bi se opravičili zaradi zvišanja deželnih doklad, ki jih čaka! Treba bo denarja obilo tisočakov za tekoče potrebščine, treba bo pa na to pričiti vračati l. 1913 tudi 10milijonsko po-sojilo. Oj, dobri verni kmet, to boš plačeval, da se ti bo v glavi vrtele! Pa nič se ne boj, škof Jeglič in nje-gov žegen in dr. Šusteršičevi — ka-noni ti bodo že — zamašili luknje! Samo moli in — plačaj, drugo ti bo že navrženo! ...

Himen. Danes se poroči na Bledu prof. A. Lovše z gđ. P. Boletovo, kon-certno pevko „Glasbene Matice“. V soboto je priredila „Glasbena Matica“ prof. Lovšetu kot izbornemu pevcu in odborniku Glasbene Matice podoknico. Po tem je bil sestanek prijateljev pri Mraku. Novoporočencema mnogo sreče!

Veselica, ki jo je priredilo po-litično napredno društvo za dvorski okraj pri g. Novaku na Tržaški cesti, je krasno uspela. Vsi prostori v salonih in na vrtu so bili natlačeni polni. Za-bava je bila zelo živahna. V paviljonih so sodelovale narodne dame in sicer: v paviljonu za vino in jestvine pod vodstvom gospe Počkarjeve in Abularjeve, gđ. Petačeva, Šolarjeva, Hubarjeva. V paviljonu za kavo in cvetlice pod vodstvom gospe Planin-škove in Ahčinove, gđ. Radovanova, Ribnikarjeva, Sokličeva, Korickičeva, Ogrinčeva, Armičeva, Zalokarjeva in Hitičeva in Kopačeva. Sodelovali sta dve godbi, za zabavo je skrbel tudi komik g. Molek s svojimi solo nastopi. Zvečer se je razvil živahen ples, ki je trajal pozno v noč.

Zakupni razglas. C. kr. intendant domobranskega poveljništva v Gradcu je poslal trgovski in obrtniški zbor-nici v Ljubljani zakupni razglas glede približne potrebščine kruha in ovsa za c. kr. domobranstvo za leto 2912. Za-kupni razglas, splošna določila in po-nudbeni vzorci so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na

Naročajte, ponu-dite, zahtevajte in pijte samo Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislá voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroška, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojimi!

MAJI LISTEK.

R. P.:

Moja Slavka.

Pregledoval sem dnevnik svoje mladosti ... Vesel in poreden sem bil tiste brezskrbne čase. Idealen sem bil tako, da sem ljubil vedno, a vedno drugo. Če sem le videl lepo žensko, bil sem ves v ognju. Toliko časa sem letal in silil zanjo, da sem si jo osvojil ... Večer za večerom sem bil na prome-nadi; na nobeni veselici in nobenem plesu me ni manjkalo. Bil sem pravi veseljak. Ljubezen sem raztresal in prodajal po vsem mestu ...

Cutil sem se zelo srečnega!

Pa zgodilo se je, kar nenadoma se je zgodilo, da sem izgubil vso svojo veselost, postal sem otožen in zamišljen. Videl sem nek večer na plesu temne rjave oči ... In te skriv-nostne oči so se mi tako vklesale v moje srce in vglobile v mojo dušo, da jih nisem mogel pozabiti, noč in dan sem mislil nanje. Vedno in po-vsod sem videl samo tiste oči; zdelo se mi je, da me neprestano gledajo. V resnici pa sem jih iskal po vseh delih mesta, a vse moje iskanje je bilo zaman ... Kako sem hrepenel,

da bi vsaj še enkrat gledal v tiste skrivnostne oči!

Cutil sem se nesrečnega!

Nekoč je stopil postrešček na ulici pred me, zamišljenega, kakor sem bil.

„Oprostite, gospod, prosim! Saj ste vi, gospod Bogomir H., kakor stoji tu zapisano, kaj ne?“ Pomolil mi je pred nos malo, belo pisemce.

„Da, jaz sem! Kaj hočete s tem? Od kod je?“

„E ... e ... gospodična, neka gospodična mi je dala, da naj vam izročim.“

„Hvala lepa!“

Navajen sem že bil takih pisem, zato se nisem nič čudil, še manje raz-burjal. Vtaknil sem pismo v žep in šel dalje. Toda radovednost me je silila pogledati, kake neumnosti so zopet v pismu. Prerežem ovitek in vzamem iz njega zelo lično poset-nico ...

Kar kri mi je zavrela in srce mi je zastalo!

Čital sem: Slavka B. Na drugi strani: Pričakujte me ob 3. uri v ...

Slavka B., ponavljal sem v svoji zmešnjavi, Slavka B.

Pa ve, da ... Ali! ... Kje je postrešček? Ta bo vedel!

Letel sem po ulici nazaj, prehi-teval ljudi in jih puščal za seboj, a postreščka, ki mi je izročil pismo,

nisem mogel dohiteti. Hitel sem do konca ulice, vse zaman; postreščka ni bilo nikjer več!

Obstal sem za hip in pomislil ... Slavka B.!

Da, ona je! Saj, Slavka vem, da ji je ime! Tudi ni mogoče, da bi bila kak druga. Ona je, da ona! ... Kako sem hrepenel po njej in jo želel videti! ... In zdej mi pošlje sama pisemce ter me prosi, naj jo pričakujem! Ali ni to zame uganka? ... In kaj jo je napotilo do tega? ... Morda tudi Slavka toliko name misli, kot jaz nanjo? ... Morda! ... Torej ob 3. uri naj jo pričakujem! ... Kaj mi bo povedala? ... Srce mi tre-peče ...

„V imenu postave ...“ Mogo-čen, debel glas me prebudi iz mojega razmišljanja. „V imenu postave vam velim, da stopite s trotoarja in ne ovirajte javnega prometa! Ne mislite.“

„Hvala lepa, gospod, da ste me spomnili na to!“

Obrnil sem hrbet možu postave in šel. Pomešal sem se sam med javen promet. Krog mene je vrvelo življenje, damska krila so šumela in dišala v svojih parfumih ... Jaz pa sem mislil na skrivnostno pisemce in na Slavko ...

V vseh mestnih zvonikih je že odbila ura tri. Kak razloček je med

časom, da je bila enkrat ura tri v vseh mestnih zvonikih, bo vedel le tisti, ki je živel tedaj v mestu ...

Ura je bila torej že tri, a Slavke ni bilo še od nobenega kraja, ako-ravno sem je pričakoval že skoro celo uro. S kako nestrpnostjo sem je pričakoval! ... Slavka pa le ni hotela in ni hotela priti. Srce se mi je krčilo boli, tako silno sem hrepenel ... In vse hrepenenje je bilo zaman, Slavke le ni bilo in ni bilo.

Mislil sem, kaj storiti.

Naenkrat me je popadla neka sveta jeza in že sem dvignil roke proti nebu hoteč poklicati vse proklet-stvo nad kruto Slavko B. in že sem zavpil: Slavka, tebe ...!

„Gospod Bogomir H., saj sem vendar tu! Nikar se ne vznemirjajte!“ Kot bi me kdo s sulico zabodel v srce, tako me je pretresel ta glas.

Obrnil sem se. In kmalu ne bi bil verjel lastnem očem: Slavka B. je stala pred menoj v vsej svoji krasoti! ...

„Oprostite, gospod Bogomir, da sem se malo zamudila! Ste gotovo dolgo čakali. Ne?“

„O ne ... gospodična! ... Ni-sem dolgo čakal.“ Sem govoril v svoji zmedenosti ter nervozno stopical z nogami krog Slavke, ki je prišla, kot bi iz tal zrastle. Ampak, gospodična

Slavka, ... malo sem se vas ustrašil, ko ste ...

„Ustrašili, gospod Bogomir? ...

Saj vendar nisem tako strašilo!“

„O, ne! ... Ravno nasprotno, gospodična!“

„No vidite? Ampak kaj sem vam že hotela povedati? Gospod Bogomir, v kratkem se odpeljem iz mesta za vedno.“

„Iz mesta za vedno?“

„Da. K bratu grem.“

„K bratu?“

„Da, to sem vam hotela povedati. Jutri ob tem času me zopet lahko pričakujete tu. Z bogom, do svidenja, Bogomir!“

In predno sem se dobro zavedel, sem bil že sam. Slavka je hitela po drevedoru ... Dolgo časa sem stal nepremično in gledal zanjo, dokler ni izginil njen klobuk v daljavi ...

Tedaj se mi je zazdelo, kot bi bil samo zasanjal ... Mislil sem in mislil ...

„Bogomir, jutri se torej odpeljem,“ mi je rekla drugi dan Slavka.

„Jutri se odpelješ? In jaz osta-nem tu sam, Slavka!“

„Spomni se včas name!“

„Slavka, tebe ne bom pozabil ni-koli! Vedno se te bom spominjal, kot izgubljene sreče!“

vpogled. Zakupne obravnave se bodo vršile na različnih postajah ob določenih dneh in sicer se bo vršila prva dne 2. oktobra, zadnja dne 18. nov. t. l.

Podružnica Ljubljana 1. avstr. društva drž. slug vabi k javnemu shodu državnih uslužbencev, ki se vrši v nedeljo dne 10. septembra t. l. ob 3 uri popoldne v restavraciji pri Črnem orlu v Gosposki ulici št. 3. Dnevni red: 1. Položaj državnih uslužbencev. 2. Dosega sredstev za olajšanje draginskega pritiska napram državnim slugam. 3. Prosti predlogi. Odbor.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela vplačilo 200 K za obrambni kamen od rodoljuba, ki noče biti imenovan. Temu častitemu domobraniku iskreno zahvalo! Za veliko skupščino je pisarna družbe sv. Cirila in Metoda razposlala zglasnice in glasovnice vsem opravilcem. Ako bi kdo ne prejel zglasnice ali zadostnega števila zglasnic in glasovnic, naj to naznani do četrtka družbeni pisarni, ali pa naj se oglasi pred zborovanjem skupščinarjev v Trzinu pri družbenem uradništvu.

Na postojnski slavnosti v prid „Družbe sv. Cirila in Metoda“ dne 8. septembra bo imel slavnostni govor g. državni poslanec dr. Otokar Rybar iz Trsta. To je prav primerno, ker je čisti dobiček te slavnosti namenjen novi tržaški Ciril-Metodovi šoli. Gotovo bo to pripomoglo do še večje udeležbe ter bo izboljšalo in ojačilo prijateljske slike mej notranjskimi in tržaškimi Slovenci.

Kakor se čuje namerava največji slovenski bančni zavod „Živnostenska banka“ na podlagi svojih pravil ustanoviti kreditno društvo za jugoslovansko zadružništvo v področju svoje podružnice v Trstu. Ustanovitev takega društva od strani banke, ki razpolaga z obilnimi denarnimi sredstvi je vsekar najsimpatičnejše pozdravljati ter bi bilo z ustanovitvijo takega zavoda jugoslovanskemu zadružništvu nedvomno ustrezno. Ker so predpriprave povsem dokončane, stopi kreditno društvo lahko vsak čas v življenje. Z druge, ki bi se zanimala za ta najnovejši pojav, naj se obrnejo na podružnico „Živnostenske banke“ v Trstu, ulica San Nicolò 30.

Pouk za vinogradnike. C. kr. vinarski nadzornik g. B. Skalický priredi tekmo te jeseni več predavanj o trgatvi in umnem kletarstvu in sicer: V petek (praznik), dne 8. septembra ob polosmih jutraj v št. Jerneju; v nedeljo, dne 10. t. m. ob 7. uri jutraj v Semiču in ob 2. uri popoldne v Dobliču; v nedeljo, dne 16. t. m. ob 8. uri jutraj v št. Janžu in ob 3. uri popoldne v Trzinu; v nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne na Rakki; v nedeljo, dne 1. oktobra jutraj ob 8. uri v Vipavi in popoldne ob 3. uri na Gočah. Z ozirom na veliko važnost umnega kletarstva zlasti za izvoz našega vina v tujino, je želeli obilne udeležbe od strani vinogradnikov.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu avgustu 1911. je 201 strank vložilo 98.034 K 79 vin., 204 strank dvignilo 60.464 K 52 v., 15 strankam se je izplačalo posojil 85.180 K — v denarni promet 601.639 K 59 vin.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu avgustu 1911. je 280 strank vložilo 99.537 K 21 vin., 288 strank dvignilo 86.723 K 86 vin., 9 strankam se je izplačalo posojil 56.100 K stanje hranilnih vlog brez kapitaliziranih vložnih obresti 4.874.015 K 96 vin., stanje hipoteknih posojil 3.208.009 K 35 vin., stanje občinskih posojil 480.572 K 17 vin., denarni promet 343.815 K 47 vin.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Portugalski kabinet.

Lizbona, 3. septembra. Včeraj se je konstituiral novi portugalski kabinet. Ministrskim predsednikom je bil izvoljen Joas Chagas, ki je prevzel obenem tudi portfelj notranjega ministrstva.

Rusija — Japonska.

Tokio, 3. septembra. Ruska bojna ladija „Angara“, katero so Japonci za časa rusko-japonske vojne zaplenili, je danes v spremstvu dveh japonskih bojnih ladij odpeljala v Vladivostok, kjer se je pripravila ruskemu vojnemu brodomu. V rusko-japonski pogodbi je bilo namreč določeno, da mora Japonska „Angaro“ izročiti Rusiji nazaj.

Kolera.

Dunaj, 3. septembra. Sanitetni oddelek notranjega ministrstva je izjavil, da so se v mestu Vale S. Pietro na otoku Rabu zopet pojavili trije slučaji kolere.

Budapešta, 3. septembra. V Budapešti sta se pojavila dva slučajaja azijske kolere.

Poroka srbske princese Jelene.

Belgrad, 3. septembra. Povodom današnje poroke srbske princese Je-

lene z ruskim velikim knezom Ivanom Konstantinovičem v Petrogradu so se vršile po vsej Srbiji slavnostne maše.

Nemški socialisti za rešitev maroškega vprašanja.

Berlin, 3. septembra. Danes so imeli socialni demokrati v Berlinu nešteto zborovanj, na katerih so odločno protestirali proti nemški maroški politiki in se soglasno izjavili proti nemško-francoski vojni. Zborovanj se je udeležilo nad 100.000 oseb. Govorilo je kar po 10 oseb naenkrat.

Položaj v Perziji.

Ardebil, 3. septembra. General Saldaneh je danes zasedel mesto Ardebil in proglasil bivšega šaha Mohameda Alija kot perzijskega vladarja. Saldaneh je takoj po okupaciji mesta napravil red.

Razne vesti.

*** Lakota v Indiji.** Iz Indije prihajajo zelo neugodna poročila o žetvi. Bojazen, da nastane tudi letos v Indiji velika lakota, se je izkazala kot opravičena. V mnogih krajih so državne zaloge že popolnoma izčrpane in revnejši sloji si niso v stanu, preskrbeti si potrebnega živeža. Posebno v hudi stiski se nahajajo prebivalci v pokrajini Punjab. Vse kaže na to, da bodo pomanjkanju živeža sledile tudi razne epidemične bolezni.

*** Za tatove** je izdal kardinal in nadškof v Madridu, kakor poroča revija La Raison, odpustne listke, ki se prodajajo pri mežnarjih in klerikalnih trgovcih po deželi. Cena teh listkov se ravna po višini ukradene vrednosti. Od krađe 15 kron se oprosti z bulo (odpustnim listkom, ki nosi pečat škofove pisarne) za eno krono, za kražev z znesku 45 K je treba kupiti že bulo za 4 K, od 750 K naprej se je treba pa že pogoditi. Od skupljenega zneska dobi papež 5 odstotkov, nekaj odpade seve tudi na komisijonarje. Nadškof v Toledu se je usmili, bog ve zakaj, ravno tatov. Kakšen drugi cerkveni pastir se bo zavzel morda za ljubezenske grešnike, pijance itd. Tako se bo dalo še nekaj časa živeti. („Svob. Misel“ VII., 1911.)

*** Kako dolgo** bomo goreli v vlačih, si po receptu jezuitskega patra, obelodanjenega v „Journal d'Alsace-Lorraine“ izračuna lahko vsakdo sam. Castiti pater, ki sme učiti samo to, kar mu dovolijo njegovi predstojniki in papež iz katerega ne moremo sumničiti krivoverstva, modruje takole: „Mi napravimo povprečno vsak dan 10 grehov, torej 3650 ali okroglo 3000 grehov na leto. V 20 letih da to 60.000 grehov. Ako vzamemo, da jih morejo naše molitve in miloščine izbrisati polovico, jih ostane še vedno 30.000, za katere se moramo pokoriti v vlačih. Ena ura bolečin v vlačih pa izbriše jeden greh. Potemtakem lahko vsak vernik natančno izračuna, da bode moral trpeti v tem kraju bolečin, ako je tako svet, da ima samo 30.000 grehov na vesti, okoli tri leta, tri meseca in petnajst dni.“ Zopet dokaz, kam vede pobožna lahkovernost — k praznovanju. („Svob. Misel“ VII., 1911.)

*** Judovski jezik ni občeveljen jezik.** Tako je na pritožbo galiških Judov, ki so pri ljudskem štetju vpisali judovski za svoj občevelni jezik in bili zato kaznovani, razsodilo državno sodišče. Razsodbo je utemeljilo s tem, da je takozvani judovski jezik le neke vrste krajevni jezik, narečje, ki ga ne govore niti vsi avstrijski Judje.

*** Izposojevalnica moških** V Nizzi je ustanovil ondotni magistrat „izposojevalnico moških“. Ker se namreč v zadnjem času ne trpi v kavarnah Nizze nič več dostojnih žensk brez moškega spremstva, je postala v Nizzi seveda potreba po moških, ki bi se mogli izposoditi za kako uro. Mestna uprava ima za dame moške vedno na razpolago od 11. do 1. ure popoldne.

*** Povodni roparji.** Angleškim listom se iz Delhi v Indiji poroča o prav posebnem načinu zločina. Zločinci so se skrivali pod vodo v reki Jumma, v kateri se kopajo vedno odlični in bogati gostje. Vsak dan so krožile v obližju vesti, da je na nepojmljiv način izginil v vodi ta ali oni bogat človek. Posebno pa so zginjale ženske in otroci z bogatim nakitjem. Pred kratkim je prišla ravnatja neka bogata kneginja, domačinka, z zlatimi zaplestnicami, prstani in briljantnimi uhani. Pri kopanju pa dva druga nakrat zapazita, kako nekaj kneginjo vleče pod vodo in ji priskočita na pomoč. Reko se je nato natančno opazovalo in kmalu zapazilo sredi reke nekega Mohamedanca, ki je ravno dvignil glavo iz vode. Moža se je takoj prijel in pri preiskavi je priznal, da spada k tolpi potapljačev, ki si je od oropanih žrtev napravila že velikanski plen.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik V. M. Zalar. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Meblovana soba s posebnim vhomom se ceno odda gospodu, katerega čez dan ni doma. Vpraša se: Emonska cesta št. 2. 523—1

Hlev in šupa za vozove se takoj odda. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 525 4—1

Hiša s petimi stanovanji in vrtom v bližini župne cerkve Sv. Petra se iz proste roke prodaja. Naslov pove „Prva anončna pisarna“.

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo Polovico kupnine ostane lahko vknjiženo proti malimi obrestim. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 26.

Christofor trgovski tečaj, Sodna ulica 2, vpisuje vsak dan od 12. do 3. ure popoldne. Zavod preskrbuje absolventinjam dobre službe. 359/4—1

Dve gospodniški isčeta stanovanja s hrano pri boljši rodbini. Ponudbe s pogoji pod „Stanovanje 451 na upravo „Jutra“. 366/2—1

Meblovana mesečna soba se odda. Naslov pove upravništvo „Jutra“. 363/2—1

Kupim dobro ohranjeno otomano (kanape), eventualno divan. Ponudbe pod šifro „Takoj“ na upravništvo „Jutra“.

Dobrega kolarstva pomočnika sprejme takoj kolar na Rakceku št. 70. Plačilo po dogovoru, ali od kosa.

V najem se odda prodajalna mešane

stroke

Nahaja se na najlepšem kraju v mestu na Gorenjskem, obstoj že čez 40 let in je izvrstno vpeljana. S prodajalno se odda tudi vsa zaloga ter po dogovoru cela hiša Resni reflektanti naj pošljejo ponudbe pod „Letovišče“ na upravo tega lista.

Podružnica „Jutra“ za Sp. Šiško in okolico

v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, (v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177, sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročilno itd. Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po K 2— velike K 4. Lasne podlage in vse vrste mrežice. Lasulje, brade, šminke in vse drugo za maskiranje priporoča po zmernih cenah S. ŠTRMOLI, brivec in lasničar Ljubljana, Pod Tranco št. 1 (zraven čevljarkega mostu.) Izdelovalnica za vsa lasna dela. Cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Kontorist

vešč slovenskega in nemškega jezika, strojepisja, stenografa, sposoben v vseh pisarniških delih želi takoj vstopiti v službo. Cenjene ponudbe pod B. R. na upravništvo „Jutra“.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in plesarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

Poštno-hranilnični račun št. 67.626.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“ Izvod samo po 6 vinarjev.

Rodbina Medičova javlja vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je njih iskreno ljubljeni soprog, skrbni oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Matevž Medica

lesni trgovec in posestnik

po težki smrtni borbi odšel danes 2. septembra zvečer ob pol 8. uri v starosti 69. let v brezkončno večnost.

Pogreb bo v ponedeljek dne 4. septembra ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti v št. Petru na Krasu na domače pokopališče.

Št. Peter na Krasu dne 2. septembra 1911.

Žalujoči ostali.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Selenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šušter, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Plirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleinstejn, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Sitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treco, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Jezeršek, Zaloška cesta.
Likar, Glince.
Strkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

Ravnokar došlo sveže jesensko blago.

Najmoderneje fino izvršene obleke, raglane, površnike in pelerine za gospode, dečke in otroke, kakor tudi :: konfekcija za dame in deklice. ::

Prodajam najmoderneje klobuke od veleznanih tvrdk Hückl, Pichler in Bossi po K 2-90.

Brez konkurence. — Priznana nizke cene.

:: Angleško skladišče oblek ::

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je „Ilustrovani tednik“

Ki izhaja vsak petek ter stane četertletno K 1-80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda.

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN
pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
:: stalater vodovodov ::

LJUBLJANA

Poljanska cesta št. 8.

Priloga se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tu- zemskim škrljem, z

asbest - cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek, z izbočeno in ploščnato opeko, lesno - cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani so- lidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prosto.

Ivan Jax in sin v Ljubljani, Dunajska c. 17

priloga svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

„Jutro“ se prodaja v Trstu

po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Možt, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco.

Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane
Gramaticopulo, ul. Barriera
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Baje, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquadotto,
Segulin, ulica Industria,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.
Cechimi, ulica dell' Istra,

Prva kranjska drogerija, parfu-
merija, fotomanufaktura itd.

Anton Kane

Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Zunanja naročila izvršuje z obratno
pošto. — Ceniki so na razpolago.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.
Najboljše jamstvo. Ilustrovani
ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 8.
Special trgovina s kolesi in posami deli.
Izposojevanje koles.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana, Jurčičev trg 3
priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih in
desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca.

Eksport

kranjsk. klobas in brinjevca
Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komi-
sijsko prodajo.

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo
se plača

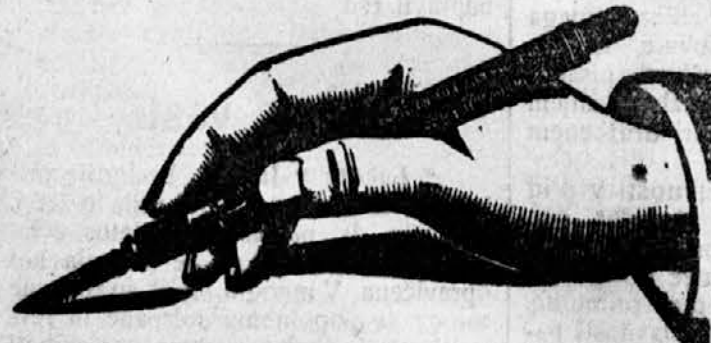
samo 5 vinarjev.

Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak
naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“,
ali pa najde novega naročnika!

Čudež ameriške industrije izumljeno je nov

Adirno pero („Maxim,,)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito
sestavljeno aparat služi za
hitro in gotovo šte-
vanje in so njegove glav-
ne prednosti ob najpri-
prostejši uporabi
in brezhibnem funkcijo-
niranju: na eni strani
veliko razbremenjenje
možgan, ker se celo pri
zdržema večurnem delu
z Maximom ne občuti
nobeno živčno utrujenje,
ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek
na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60
po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem za-
stopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Ennsgasse št. 12. Iq.

Rezervni zaklad

nad pol milijona

== kron ==

Kmetska posojilnica

ljublanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 %, brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000—

Eskomptu

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20,500.000—

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Vsa čist dobiček se razdeljuje zavarov-
ancem; dosedaj se ga je izplačalo
K 2,495.719—

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54,000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,856.860-58.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko - narodno uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.
Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal
in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in obnovenjske
namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priloga svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v te-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.

Muzikalije.

Telefonska šte. 112

Najmodernejšee črke.

Litografija

— Poštne šte. 76.307. —

Del. glavnica:
K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Rez. fond nad
K 610.000.